

NOTITIE

Aan Minister van Volksgezondheid, welzijn en sport
Van Van Doorne - Charlotte Wilcke en Corine Vernooij
Inzake Reactie ambtelijk concept wetsvoorstel modernisering tuchtrecht Wet
BIG - aanpassing reikwijdte tuchtnormen
Datum 4 november 2015

1 Inleiding

- 1.1 Op 23 september 2015 is de wijziging van de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg ("**Wet BIG**") gepubliceerd ter consultatie in het ambtelijk concept wetsvoorstel modernisering tuchtrecht Wet BIG ("**Consultatiedocument**"). Van Doorne heeft het Consultatiedocument zorgvuldig bestudeerd en maakt graag van de gelegenheid gebruik om op één van de onderdelen te reageren, namelijk op de voorgestelde uitbreiding van artikel 47 lid 1 sub b Wet BIG.
- 1.2 In het Consultatiedocument wordt voorgesteld om artikel 47 lid 1 sub b Wet BIG uit te breiden in die zin dat ook gedragingen die niet zijn begaan in de hoedanigheid van geregistreerde onder het tuchtrecht (kunnen) vallen. Deze uitbreiding is conform de huidige jurisprudentie, aldus het Consultatiedocument. Volgens de memorie van toelichting die onderdeel uitmaakt van het Consultatiedocument dient bij de tuchtrechtelijke toetsing wel aansluiting gezocht te worden bij de wijze waarop het tuchtrecht wordt toegepast ten aanzien van het handelen en nalaten in de uitoefening van het beroep waarvoor een betrokkene BIG-geregistreerd is. In het nieuw voorgestelde artikel 47 lid 1 sub b Wet BIG ontbreekt deze nuancering echter.
- 1.3 Hierna besteden wij aandacht aan het huidige artikel 47 lid 1 Wet BIG en de interpretatie daarvan door de Regionale en het Centrale Tuchtcollege(s) voor de Gezondheidszorg (par. 2). We bespreken de voorgestelde wijziging van artikel 47 Wet BIG en sluiten af met een aanbeveling (par. 3).

2 Huidige situatie

- 2.1 Het huidige artikel 47 lid 1 Wet BIG bestaat uit twee tuchtnormen. De eerste tuchtnorm (opgenomen onder a) ziet kort gezegd op de directe relatie van de BIG-geregistreerde met de patiënt (en diens naasten).
- 2.2 De tweede tuchtnorm (opgenomen onder b) vult de eerste tuchtnorm aan en ziet breder op gedragingen van de BIG geregistreerde. Voor de tweede tuchtnorm moet het handelen en/of nalaten in strijd zijn met het belang van een goede uitoefening van individuele gezondheidszorg.
- 2.3 Uit de tekst van artikel 47 lid 1 Wet BIG blijkt dat deze tuchtnorm niet onbeperkt is. Het gaat om gedragingen "*in de hoedanigheid*" van de BIG-geregistreerde. In de parlementaire geschiedenis wordt dit criterium met onder meer de volgende voorbeelden geïllustreerd:

- "*het openbaar doen van uitlatingen door een persoon die daarbij te kennen geeft dat hij arts is, waarbij ten onrechte een bepaalde vorm van verlening van gezondheidszorg in een kwaad daglicht wordt gesteld en waardoor bij het publiek ten onrechte onrust wordt gewekt*";

- "een arts [wordt] door zijn collega's niet toegelaten tot een waarnemingsregeling ten gevolge waarvan een goede hulpverlening van eerstbedoelde arts, indien deze afwezig is, niet gewaarborgd is".¹

- 2.4 De Regionale en het Centrale Tuchtcollege(s) legden de tweede tuchtnorm lange tijd strikt uit; zij stelden zich onder meer op het standpunt dat organisatie en management niet onder de werkingssfeer van de tweede tuchtnorm vallen.²
- 2.5 Sinds enige tijd hanteert het Centraal Tuchtcollege een ruime interpretatie van de tweede tuchtnorm: ook gedragingen van BIG-geregistreerde bestuurders en leidinggevendenden kunnen tuchtrechtelijk worden getoetst aan de tweede tuchtnorm voor zover (i) de gedragingen voldoende weerslag hebben op de individuele gezondheidszorg en (ii) sprake is van gedragingen in de hoedanigheid van geregistreerde.³ Van dat laatste is sprake als de betrokkene zich heeft begeven op het terrein waarop hij tevens de deskundigheid bezit van het beroep waarvoor hij geregistreerd is.⁴ Terughoudendheid dient te worden betracht als de gedragingen niet een individuele patiënt betreffen maar veel meer betrekking hebben op de organisatie van de zorg en de randvoorwaarden waaronder die wordt verleend. Er moet worden voorkomen dat de BIG-geregistreerde tuchtrechtelijk aansprakelijk wordt gehouden voor keuzes waarvoor hem in zijn functie in beginsel beleidsvrijheid toekomt, ook al kunnen die keuzes gevolgen hebben voor de individuele zorgverlening.
- 2.6 De tweede tuchtnorm geldt in beginsel ook voor gedragingen van BIG-geregistreerden in andere functies dan bestuurlijke en leidinggevende functies, zoals in de functie van beleidsmedewerker of ambtenaar.⁵ Hetzelfde geldt voor het handelen van BIG-geregistreerde inspecteurs voor de gezondheidszorg.⁶

3 Voorstel Consultatiedocument

- 3.1 In het Consultatiedocument wordt voorgesteld om artikel 47 lid 1 Wet BIG als volgt te formuleren:

"1. Degene die in een der in het tweede lid vermelde hoedanigheden in een register ingeschreven staat, is onderworpen aan tuchtrechtspraak ter zake van:
a. enig handelen of nalaten in strijd met de zorg die die beroepsbeoefenaar in die hoedanigheid behoort te betrachten ten opzichte van:
1°. degene, met betrekking tot wiens gezondheidstoestand hij bijstand verleent of zijn bijstand is ingeroepen;
2°. degene die, in nood verkerende, bijstand met betrekking tot zijn gezondheidstoestand behoeft;
3°. de naaste betrekkingen van de onder 1° en 2° bedoelde personen;

b. Enig ander dan onder a bedoeld handelen of nalaten:
1. in die hoedanigheid in strijd met het belang van een goede uitoefening van individuele gezondheidszorg;
2. in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt."
(onderstreping CW/CV)

¹ Kamerstukken II 1985 - 1986, 19 522, nr. 3 p. 75 - 76.

² Zie o.a. CTG 20 januari 2005, TvGR 2005/11.

³ Zie o.a. CTG 19 april 2011, C2010.159.

⁴ Zie o.a. CTG 9 april 2015: ECLI:NL:TGZCTGCI2015:120; RTG 2 december 2014, ECLI:NL:TGZRAMS:2014:112; RTG 18 oktober 2013, GJ 2014/33.

⁵ CTG 28 april 2015, C2014.337.

⁶ CTG 9 april 2015, C2014.301 t/m C2014.315.

- 3.2 Het onderstreepte deel van sub b is nieuw ten opzichte van de huidige tekst van artikel 47 lid 1 Wet BIG.
- 3.3 Met deze aanvulling van sub b wordt de tweede tuchtnorm van artikel 47 lid 1 Wet BIG ook van toepassing op gedragingen van BIG-geregistreerden die geen relatie hebben met het verlenen van zorg. Daarmee wordt (i) de jurisprudentie gecodificeerd en (ii) verduidelijkt dat het tuchtrecht van toepassing is op een BIG-geregistreerde die binnen of buiten de zorg in strijd handelt met de beroepsnormen van het beroep waarvoor hij geregistreerd is, aldus ook de doelstellingen in het Consultatiedocument.
- 3.4 De uitbreiding van de tweede tuchtnorm is volgens de wetgever niet onbeperkt. De tuchtcolleges zullen bij de beoordeling aansluiting moeten zoeken bij de wijze waarop het tuchtrecht wordt toegepast ten aanzien van het handelen en nalaten in de uitoefening van het beroep waarvoor betrokkenen BIG-geregistreerd is.⁷ "*Gedragingen die leiden tot een gegronde klacht in de functie van bijvoorbeeld verpleegkundige, zullen voor een BIG-geregistreerde verpleegkundige ook leiden tot een gegronde klacht als die gedragingen worden verricht in de functie van bijvoorbeeld perfusionist*".⁸
- 3.5 Deze bedoeling van de wetgever om de uitbreiding te beperken komt echter niet tot uitdrukking in de nieuwe tekst. Sterker nog: door de zinssnede "*een behoorlijk beroepsbeoefenaar*" zouden - in het nadeel van de betrokken BIG-geregistreerde - ruimere (toetsings)normen kunnen worden aangelegd dan de beroepsnormen die gelden voor de beroepsgroep ter zake.
- 3.6 In aanvulling op de voorgestelde wijziging van artikel 47 lid 1 sub b Wet BIG stellen wij voor om - in lijn met de bedoeling van de wetgever - ook in de tekst van het artikel te verduidelijken dat bij de beoordeling aansluiting dient te worden gezocht bij de beroepsnormen van het beroep waarvoor de betrokkene BIG-geregistreerd is. Dit zou kunnen worden bewerkstelligd door aan artikel 47 lid 1 sub b onder 2 toe te voegen: "*(...) in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt gelet op de (ten tijde van het handelen of nalaten geldende) normen van het beroep waarvoor degene is geregistreerd*".

⁷ Consultatiedocument p. 34, 35 én 48.

⁸ Consultatiedocument p. 35.